

20 років з журналом «Упаковка»

2016 рік особливий для журналу «Упаковка», перший номер якого вийшов у вересні 1996 р. Перші думки про необхідність видання в Україні часопису про пакувальну індустрію і про все, що з нею пов'язане, припадають на кінець зими 96-го. Саме тоді відбулась, можна сказати, історична для нашого журналу зустріч майбутнього головного редактора Валерія Кривошея з Олександром Кучеренком, тодішнім начальником відділу тари та вторинних ресурсів Міністерства економіки України. Ця зустріч заклала основу для розбудови професійного видання «Упаковка».

Про все, що було потім, читайте в журналі «Упаковка» № 100, який вийшов 1 червня 2014 р. (www.upakjour.com.ua). У ньому детально описано життя журналу протягом 18 років. Життя, яке стало своєрідною біографією розвитку пакувальної індустрії за часів незалежної України.

Але час не стоїть на місці. Надворі зима 2016 р., і ви тримаєте в руках журнал «Упаковка» № 110. І це – чергова ювілейна подія, до якої редакція повертатиметься в кожному номері цього року, який будемо проживати з нашими авторами та читачами під девізом «20 років разом».

У кожному номері ви знайдете присвячену цій події розмову з цікавою людиною, яка має відношення до нашого видання. А починаємо ми з інтерв'ю головного редактора журналу «Упаковка» Валерія Кривошея, у якому він відповів на питання членів редакційної колегії журналу.

Редакція журналу «Упаковка»

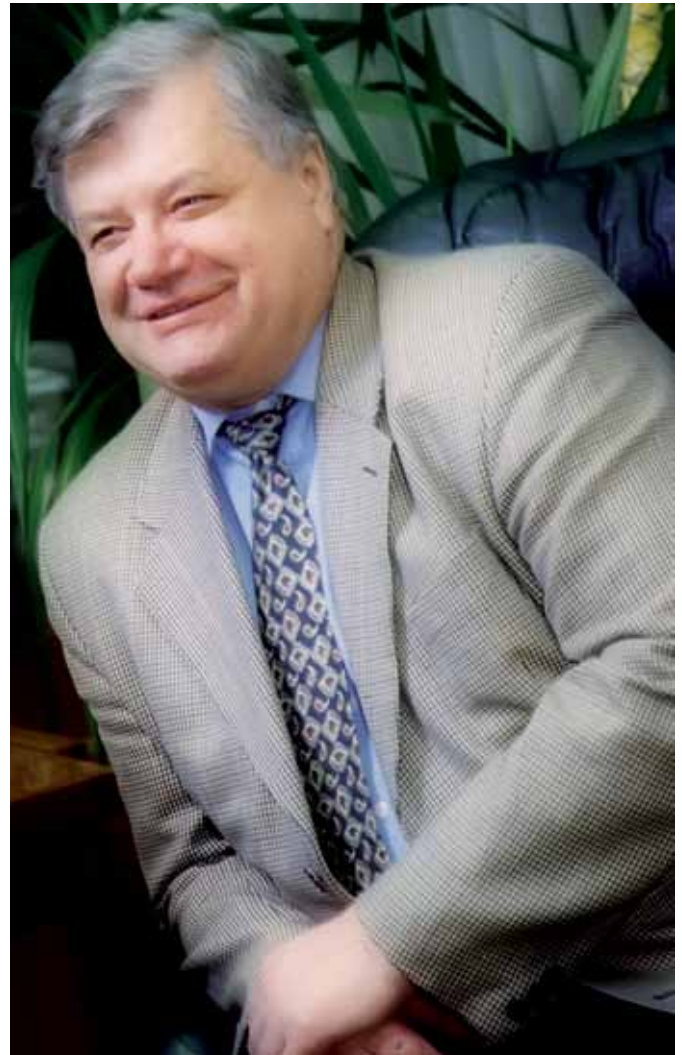

Олександр Кучеренко,

один з ініціаторів створення журналу «Упаковка», автор першої статті в першому номері журналу (с. 4–5), член редакційної колегії з 1996 р.

О.К.: Які основні здобутки пакувальної індустрії України за 20 років існування журналу і яка його роль у цьому зростанні?

В.К.: Є різні виміри цього зростання. Найбільш вдалим, на мою думку, є кількість упаковок, яка припадає на одного мешканця країни на рік. Так-от, 20 років тому в Україні цей показник дорівнював 20 кг, сьогодні це – 82 кг. Таке зростання в 4 рази якнайкраще відображає здобутки українських пакувальників. До того ж значно збільшився асортимент пакувальних матеріалів та упаковок, які у більшості своїй відповідають світовим та європейським стандартам якості. Журнал протягом усіх цих років був інформаційним компасом української пакувальної індустрії. 958 фахівців у статтях, надрукованих у журналі, торкалися найрізноманітніших сфер пакування, повідомляючи результати наукових досліджень, доносячи ринкову інформацію, висвітлюючи численні події, пропагуючи досягнення українських пакувальників. Яскравим прикладом ролі журналу є 46 перемог української упаковки з 16 підприємств у світовому конкурсі на кращу упаковку WorldStar Awards, які перед цим ставали переможцями

конкурсу «Українська зірка упаковки», одним з організаторів якого є журнал (а всього в 17 українських конкурсах на кращу упаковку переможцями ставали 310 упаковок з 73 підприємств). Ці перемоги засвідчили високий рівень сучасної української упаковки.

Олександр Гавва,

доктор наук, професор Національного університету харчових технологій, член редакційної колегії з 1996 р., заступник гол. редактора з 2001 р., автор 132 статей у журналі.

О.Г.: Які, на Вашу думку, основні інноваційні складові журналу «Упаковка»?

В.К.: На перше місце я поставив би якісний склад членів редакційної колегії та авторського колективу журналу. Так, у складі редакційної колегії 15 докторів наук та 3 кан-

дидати наук з України, Болгарії, Польщі та Росії, а серед 958 авторів 67 мають ступінь доктора наук, а 149 — доктора філософії різних напрямів. 90 % усіх авторів журналу — це фахівці України, а 10 % представляють 20 іноземних країн. На друге місце я ставлю вимоги, за якими журнал з 1999 р. за рішенням Вищої атестаційної комісії України став науковим фаховим виданням. І відтоді, виконуючи ці вимоги, тричі підтверджував це звання.

Нарешті, важливою складовою інноваційності журналу є застосування різноманітних інформаційних приводів для висвітлення результатів наукових досліджень та їх впровадження в різних сферах пакування.

Крім того, журнал реалізує низку проектів у вигляді друкування серії статей, які разом складають завершені монографічні роботи. Прикладом можуть служити серії «Упаковывание пищевых продуктов в гибкие материалы» (18 публікацій), «Хронология развития упаковки» (28 публікацій) та інші. За підтримки журналу «Упаковка» з 2007 р. було проведено 9 науково-практичних конференцій «Пакувальна індустрія». Матеріали доповідей учасників цих заходів були надруковані в додатках до журналу.

Станіслав Ткачук,

доктор наук, професор, директор інституту COBRO, Польща, член редакційної колегії з 2012 р.

С.Т.: *Україна підписала Угоду з Європейським Союзом. Як, на Вашу думку, це вплине на розвиток пакування в Україні?*

В.К.: Пакувальна індустрія України — дуже динамічна галузь, яка вже сьогодні пропонує та продає свою продукцію за межі країни.

Угода з Європейським Союзом відкриває для українських пакувальників нові можливості. У цьому плані журнал став ефективною платформою для обговорення проблем підготовки українських підприємств та їх продукції для виходу на ринки країн ЄС, що знайшло своє відображення на сторінках нової (з 2015 р.) рубрики «Технічне регулювання». Крім того, журнал ставав організатором кількох інформаційних заходів з цієї проблематики.

Геннадій Рябцев,

доктор наук, професор, член редакційної колегії з 2012 р., автор 18 публікацій у журналі.

Г.Р.: *Наскільки тенденції розвитку ринку пакувань України відповідають світовим? Ми дійсно йдемо в Європу чи знову вибрали «власний шлях»?*

В.К.: Поділю мою відповідь на дві частини. З боку вимог ринку, тенденції його розвитку в Україні відповідають світовим майже стовідсотково. Розробники та виробники пакувальної продукції в Україні намагаються зробити власну упаковку зручнішою та інформативнішою для

споживачів продукції, маловитратною за використанням сировини та енергії для виробників та екологічнішою для суспільства. За цими ж вимірами розвивається упаковка в багатьох країнах світу.

Якщо ж на розвиток упаковки в Україні подивитися з боку законодавчого та іншого нормативного забезпечення, то державні структури, як правило, обирають свій «власний шлях». В Україні до цього часу нема Закону «Про упаковку та відходи упаковки», адаптованого до Директиви 2004/12/ЄС. Про що можна говорити, коли державні органи статистики не мають уявлення про кількість пакувальних матеріалів та упаковки, які виробляють, експортують чи імпортують в Україну.

Аркадій Пестухов,

доктор наук, професор Національного технічного університету України «КПІ», член редакційної колегії з 1998 р., автор 13 публікацій у журналі.

А.П.: *Яка перспектива упаковки для харчових продуктів (наприклад, хлібобулочних або фруктів та овочів), яка забезпечує довготривале зберігання їх споживчих властивостей?*

В.К.: Все залежить від продукції та потреби довготривалого її зберігання. З точки зору розробки технологій переробки та підготовки продукції, як і створення пакувальних матеріалів та упаковки для її довготривалого зберігання, на мою думку, проблем нема. Уже сьогодні існують упаковки, які завдяки бар'єрним властивостям пакувального матеріалу, а також підтриманню в упаковці заданого складу газового середовища подовжують термін зберігання продукції до 2–3 років. Але постає питання: кому це потрібно? Це має значення лише для зберігання харчових запасів для військових, продукції для довготривалих подорожей та експедицій (космос, Арктика, Антарктида). Проте пересічному громадянину це байдуже. Адже дбаючи про своє здоров'я, він намагається харчуватися свіжими продуктами. Та це не зменшує вимоги до упаковки для таких продуктів з точки зору забезпечення всіх споживчих властивостей протягом всього терміну їх зберігання.

Ігор Мікульонюк,

доктор наук, професор Національного технічного університету України «КПІ», член редакційної колегії з 2012 р., автор 28 публікацій у журналі.

І.М.: *Чи змінили натепер упаковку нанотехнології та наноматеріали і чого варто очікувати в цьому плані в недалекому майбутньому?*

В.К.: Як на мене, нанотехнології в пакуванні — це мрії пакувальних фантастів. Журнал неодноразово торкався цієї тематики. Час від часу з різних країн, насамперед з лабораторій вчених, надходить інформація про розробки наноматеріалів, у тому числі пакувальних.

Давайте виходити з сучасних вимог споживача, а це – головна дійова особа на ринку, для якої важливо, щоб упаковка була інформативною, зручною, безпечною, дешевою та екологічною. А тепер поставимо питання: кому сьогодні відомі пакувальні матеріали або упаковка, під час виготовлення яких були використані нанотехнології чи наноматеріали, і вони при цьому за всіма вказаними вимогами переважали традиційні сучасні матеріали та упаковку? Мені не відомі. Поки це мрії, а іноді і спекуляції на модному терміні «нано». Хоча, може, у когось є інша думка.

Валерій Шредер,
керівник проектів ПАТ «Укрпластик»,
член редакційної колегії з 1996 р., автор
97 публікацій у журналі.

В.Ш.: Чи плануєте Ви організувати інтернет-галерею розробок молодих дизайнерів, які в минулому і сьогодні були відзначені на конкурсі «Упаковка майбутнього»?

В.К.: За роки існування журналу «Упаковка» було проведено немало конкурсів на кращу упаковку. Серед них – 16 конкурсів для молодих дизайнерів «Упаковка майбутнього», а також 15 конкурсів «Золотий каштан» на кращу студентську наукову роботу з пакувальної проблематики, у тому числі за номінацією «Дизайн і розробка упаковки». Усього в конкурсах брали участь близько 1500 студентських розробок, 123 з яких ставали переможцями, а їх автори, як правило, молоді дизайнери отримували нагороди. Серед робіт були такі розробки, які заслуговують на особливу увагу. І хоча за результатами конкурсів кожного року видавалися каталоги, у яких були подані зображення упаковки та інформація про її автора, вони не завжди були в центрі уваги виробничих компаній для їх використання. У світовій практиці є немало прикладів організації інтернет-галерей для молодих дизайнерів. Організація постійно діючої галереї для робіт, які були відзначені на раніше проведених конкурсах, дала б змогу зробити вітчизняну упаковку та її авторів краще відомими у світі. Таку галерею можливо було б організувати і на комерційній основі, у тому числі на кошти спонсорів, які шукають молодих здібних розробників, що здатні гідно представляти українську продукцію у світі та просувати її на закордонні ринки. Будемо намагатися розробити та реалізувати такий проект.

Іван Регей,
доктор наук, професор Української
академії друкарства, член редакційної
колегії з 2007 р., автор 33 статей
у журналі.

І.Р.: Окресліть перспективу набуття часописом «Упаковка» статусу наукометричного видання.

В.К.: На мою думку, такий статус журналу зробить його надто академічним та обмежить коло його авторів. З іншого боку, я вважаю, що журнал має достатньо високий науковий рівень. До того ж редакція іноді переживає за те, щоб матеріал в статтях був зрозумілим та приносив користь усім читачам із різним рівнем підготовки.

Післямова

На жаль, через обмежений розмір цього матеріалу я не зміг відповісти на всі питання моїх колег, вибравши, на мою думку, найцікавіші з них. Маю надію в особистих зустрічах з ними виправитись. Але ще два я залишив, як-то кажуть, «на закуску».

Перше: «Чим відрізняється часопис «Упаковка» від інших подібних журналів?» Мені не раз доводилось відповідати на це питання і кожного разу звучала однакова, коротка, але дуже змістовна відповідь: «Журнал «Упаковка» не гортають, а читають». До речі, така відповідь дуже часто збігалася з думкою того, хто ставив це питання.

Друге: «Якщо б не проект журнал «Упаковка», то яким би проектом займався Кривошей В.М.» Важко сказати, якою була б моя відповідь на це питання 5 чи 10 років тому. Але сьогодні, після того, як я за 20 років тримав у руках 110 номерів журналу, а в них на 8600 сторінках було надруковано 2346 статей моїх давніх та нових колег, відповідь у мене така:

«Цим проектом був би... журнал «Упаковка».

Дякую своїм колегам за це інтерв'ю, а всіх авторів та читачів журналу «Упаковка» вітаю з тим, що всі ці 20 років ми разом творили цей чудовий, неперевершений проект – журнал «Упаковка».

Валерій Кривошей

За 20 років у роботі над проектом, який називається журнал «Упаковка», брали участь різні фахівці. У редакції зібрався колектив небайдужих до упаковки людей, який втілює на папері ідеї нашого головного редактора. Ми хочемо подякувати Валерію Миколайовичу за той досвід, який ми отримуємо, працюючи разом із ним, і побажати журналу «Упаковка» та його незмінному головному редакторові довгих років яскравого, цікавого, насиченого подіями та новими враженнями професійного життя.